

מדיספא ר"מ. הא ללא יפתח^ט דליירי ר"מ זהו: הא הוליא. הספך מד' אמות חייב. אע"ג דהוא עומד בגובה והגביו למעלה מ" והעבירו לא אמרי' העבדת דרך מקום פטור הוא אלמא בטר הנחה ועקירה אזלינן והרי נטלו מתחילת ארבע והניחו לסוף ארבע: פטור **אצל אסור**. מדרבנן דילמא אמי לעבדו דרך למטה מעשרה: מחשבתו. שהוא לריך לכך משוייא לה הולאה חשונה. וזק. מתחילת ד' לסוף ד': צפי הכנשא. שקלטו שלהבת ונשרפה: בטר עקירה. מן הגוף אזלינן והן נעקרין מן החלל של גוף וחייב דמוציא מן הגוף שהוא רה"י לרה"י: או בטר יציאה. שיוצא מן הגוף ממנו והרי פי אמה צרה"ר ואין כאן עקירה מרה"י: ואע"ג דלא היפך. דמשום תלישה לחודיה אמר ר' יהודה דאסור דלמיפק קאי ואפי' דלא היפך זה בתוך פיו: הוה **אולג דבילה**. של תרומה: גידים **מסואבות**. סתם ידים שלא נטלו הוו שניות ופוסלות את התרומה: ר"מ **מטמא**. שהרי הוכשרה התרומה ברוק צפניו: ר' יוסי מטמא. דקסבר כל זמן שהרוק בתוך פיו לאו משקה הוא והרי הוא כגופו של אדם ואינו מנכשר: היפך. ברוק להוצילו לחוץ טמא דלמשדייה קאי ומנכשר: **מוחלפס השיטה**. החליף ר' יהודה שיטתו וילא הימנה: לא סחליף. לא תימא מוחלפת היא דתמני' דקאמר אע"ג דלא היפך קאי למשדייה בכיחו עסקינן ליחה שנתלשה מן הגוף ע"י חולי עקרון טו"ש: כיחו ופולש. לא יהלך ד' אמות עד שירוק: **מאי לאו**. תרתי קמני כיחו וכן **רוקו: דשנינו מעיקרא**. מוחלפת השיטה: חייב מיסה. גידי שמים: כל **משנאי אהבו מוט**. תורה אמרה להאי קרא בפרשת ה' קנני: אלא למשנאי. למשנאיסי' דעתו בלנינות: והא מינס אנים. שעל כרחו הוא ע"י חולי או הלנינו: **הלנינו**. ביה רוק קאמרינו. שרקק אותו צפני רבו והיה לו להסתלק משם צרה"ר. ויושיט ווארו לרה"י וישתה גזירה שמה יכניס הכלי אלנו: וכן **גופ**. מפרש בגמ' [ע"ב] לענין מעשר: **גב' רישא רבנן**. לעיל' אוקימנא להא דקתני [נח:]: עומד אדם צרה"י ומנטלט צרה"ר כרבנן דפלגי עליה דר"מ בדתני' גבי מפתח ולא גזרינן שמה יכניס והכא גזר שמה יכניס כר"מ והא ליכא למימר דשתיית המים תהוי הכנסה כמשתין ורוק דלא דמי דהתם קא עקר מרשות זו וקא עבד הנחה לרשות זו אצל שותה עבד עקירה והנחה בחדא רשותא דלא ברשות שהוא שותה זה פיו עומד

תורה אור השלם

1. דחטאי חטם נפשו כל משנאי אהבו קתו: משלי ח לו

הגהות הב"ח

(א) גמ' ר' יהודה אמר כיחו וכן רוקו כלי' ומינה שנתלש ממנו:

לעיו רש"י

טו"ש. שיעול (הגרום) להפרישת כחו, להבדיל מסתם רוק.

מוסף רש"י

והעבירו דרך עליו. למעלה משלש, עקרו מרה"י והולכו דרך למטה מרלש והניחו לסוף ארבע חייב. ואע"ג דלויאל מקום פטור, דגובה עומד ואין בו צניח, רובם ארבעה (ועיי' פסח, מוחלפת השיטה. התם שפירקן טעם בלחמם פסחים והחליף שיטתו (פסחים הו.). וישתה ברה"ר. ויושיט פיו וילאס לרה"י ללחח כל ולשמת, גזירה שמה יוצא הכלי אלנו ומלא מתחייב חטאת (שבת יא.). אלא אם כן הכניס ראשו ורובו. דמישיט שמה ימשך גופו למקום רגלו ויוצא הכלי עמו (לעיי' ב.). כרמלית מאי. כנון קטנה, דמדרבנן מאי דלוקו להכניס ולהוליא מהו למעוד צרה"י או צרה"ר ויושיט רלשו למחילה למוטו וישתה (שבת יא.). היא היא. טעם שפסקתו זו מנשנתו ק"ו אסורה (שם). היא גופא גזירה. אפילו יוצא הכלי ממוכה לרה"י או ממוכה לרה"י מדרבנן בעלמא הוא, ואנן גידיקם ונגזרו. וישתה רלשו אטו הולאה גלי (שם). גזירה לגזירה. הא דלמרינן בטלו הש"ס שאין גזרינן גזירה לגזירה, מהאי קרא נפקא ושמרתם את משמרתו (ויקרא יח) עשו משמרת, כלומר גזירה, למשמרת, לתומת, ולא משמרת למשמרת, שלא יעשו גזירה לגזירה (ביצה ב.).

רבינו הגנאל

ובלבד שלא יוציא מינה לדי אמות. וייקנין מינה ללישנא בחרה הא הוציא פטור אבל אסור, נימא תיהוי תיובתיה דרבא,

דאמר המעביר חפץ מתחלה ארבע לסוף ארבע אם העבירו דרך עליו חייב. ודחי רבא מי קתני בהדיא אם הוציא פטור אבל אסור, אבל לעולם אימא לך אם הוציא חייב חטאת. לא יעמוד ברשות היחיד וישתין בו, וכן לא ירוק מרשות לרשות. אמר רבי יוסף השתין או רוק בשוגג חייב חטאת. ואע"ג דלא עקר מעל גבי מקום ד', דהא פירי ופי אמה שליו אין ברוך ד' פסחים.

המוצא תפילין פרק עשירי עירובין

צ"מ.

הוא סבר מדיספא ר"מ בו'. פי' צקונט' סיפא היהא ללא יפתח דליירי זה ר"מ וק"ק דהיא רחוקה יותר מדלי וגרסה לר"י דסיפא ללא ישמין ולא ירוק דפליג עליה ר' יהודה וסתם בר פלוגמא דר' יהודה ר"מ ומיהו קשה דל"כ הוה ליה למיפרך נמי בגמרא ר"מ אדר"מ למאי דגרסי' ברוז ספרים ר' מאיר מטמא וכן גרס ר"ח ולמאי דמסיק מוחלפת השיטה נמי ניחא ללא תיקשי דר"מ אדר"מ ושמה משום הניח מלהקשות דר"מ אדר"מ משום דליכא דמהפכי דרבי מאיר לדברי רבי יוסי:

זרק ונה ברה"ר בפי בכב בו'. אורי' דלא גרסי' ונה דונח משמע ללא נמכוין לכך כדמוכח צפ"ק דשבת (דף ה.) גזי הא דל"ר שפ"ק דשבת (דף ה.) גזי הא דל"ר יוחנן זרק חפץ והלך ונה בתוך ידו של חבירו חייב ככל אורי' דמתכוין לכך ומיהו ר"ח גריס ונה דמל"י למימר דונח משמע שפיר מתכוין דסתם זרק נח החפץ צמקום שמתכוין אצל הלך ונה משמע שהלך צלא כוונת האדם ועוד י"ל דצפ"ק דשבת מיתורא דמימנא דייק דליירי צלא מתכוין^ו: **מחשבתו משוי'** ד"ה מקום. דוקא צבי האו גוונא דנהנה בצלותו מקום טפי מצמקום אחר כגון צפי כלב שאכלנה וצפי הכצנן שחצף שס וכן השתין ורק אצל זרק על המקלות או על שום דבר אפי' צמקום ללא אמרו ממשנתו משויא ליה מקום: **היה איבא דבי"ה בידים מסואבות**. פי' צקונטרס דצילה של תרומה ור"י אמר דאפי' צל חולין ינחא לדידיס הפוסלות תרומה מטמאין את הרוק שהוא משקה להיות תחילה וחוזר ומטמא את הדצילה וגם מכשירה דהוה להו חולין טמאים דפוסלין את הגוייה דמשקין כל שהוא מטמאין כדלמרינן בצרכות פרק אלו דברים (דף נב.) שמה ילאו מים אחרים הכוס וחמורו וטמאין את הידים וסתמא דמאחורי הכוס ליכא רביעית דככל נטילתו (דף יד.) נמי משמע שהצטר מטמא מחמת המשקין שעליו וסתמא ליכא זהו רביעית והא דקאמר בכמה דוכתי לטמא טומאת משקין צריעית^ט גזי יין סכך וצניח [נח:]: גזי עטר רביעי' היינו לפסול את הגוייה דתנין צמיעלה (דף פ:) כל המשקין מצטרפין לפסול את הגוייה צריעית אצל ליטמא ולטמא אוכלים בכל שהוא [משקין] טימאנו ומטמנו ורוק חשיב משקה לקבל טומאה כמו שחשוב משקה להכשיר הדצילה והשתמא היא דתגיגה (דף כ:) נימא נפסקה לי וקשרתיה צפה לפי מה שפירשתי

ניחא אפי' ברוק של טהור וכן פי' הר"ר י"ט נימא נפסקה לי וקשרתיה צפה וצעה שאלרג זה כדי לקבל טומאה עדיין היה רוק לח עליה שטימא מחמת הידים וטימא את המפה שהמשקה מטמא בכל שהוא כדפירשתי ולא כמו שמפרש ר"ת דליירי ברוק של נדה כמו שפירש שם צקונטרס לפי שלא היה נראה לו להעמיד ברוק של טהור משום דלא חשיב רוק משקה לקבל טומאה דחשיב שפיר משקה כדפירשתי:

רבי מאיר מטמא. אית ספרים דגרסי רבי מאיר מטמא: הגמ ועל ידי כן מותר לשתות בכל ענין והיינו כרבי מאיר:

קולט למקום שהחפצין נתונים בו. איבעיא להו כנון שצריכין לו דהן בכרמלית, מהו שיעמוד ברשות הרבים או ברשות היחיד. אמר אביי היא היא. כלומר אסור. רבא אמר היא גופה משום רשות הרבים לרשות היחיד היא שמה יוציא מרשות לרשות, דהיא איסורא דאורייתא, ניקו ונגזרו נמי כרמלית אטו רשות הרבים, גזירה לגזירה לא גזרינן. ודייק אביי מדרתן

עין משפט
נר מצוה

כה א מיי' פ"ג מהל' שבת הלכה ג סגנ לאון סה: **בב ב** מיי' שם הלכה יג סגנ טס: **ל ג** מיי' שם הלכה ג וסגנ שם טו"ש"ע א"ח ס"י שג ספיקו ב: **לא ד** מיי' פט"ו מהל' טומאת אוכלין הל' ז: **לב ה** טור ש"ע י"ד ס"י רמז ספיקו טו: **לג ו ז** מיי' פט"ו מהל' שבת הלכה ב סגנ לאון סה טו"ש"ע א"ח ס"י שג ספיקו א: **ה**

רבינו הגנאל (המשך)

מחשבתו שחשב כדי לעקור להו להנאתו, משויא להו כמו שיש בו ד' טפחים, וכדבא דאמר רבא זרק ונה בפי הכלב או בפי הכבשן חייב, דמחשבתו שויא לפי הכלב ולפי הכבשן [כמקום ד']. הכא נמי פירי ופי אמתו מחשבתו משויא להו כאילו מקום מתכוין^ו: **מחשבתו משוי'** ד"ה בני רבא הוא ברשות הרבים ופי אמתו ברשות היחיד, או [הוא] ברשות היחיד ופי אמתו ברשות הרבים מהו. בטר עקירה אזלינן ומרשות לרשות הוא, או דילמא בטר יציאה אזלינן ורשות אחת היא, ועלמה בתיקו. וקייאין לן כל תיקו דאיסורא לחומרא. ר' יהודה [אומר] אע"פ שנתלש רוקו בפיו כו', ואע"ג דלא אפיך ברוק נחלש נקרא. (א) והתניא האומל דבילה בידים מסואבות והכניס ידו לתוך פיו לישול צדור ר' מאיר מטמא שכבר נכשרה ברוקו ונגע בה וירידי מסואבות. ור' יוסי מטהר שאין זה הכשר. ר' יהודה אמר היפך ברוקו הנה נתלש והכשיר לא היפך בו טהור. פי' לא נתלש עדיין ואינו משקה להכשיר, דתנן במכשירין פ"ו ואילו מטמאין וכמשירין וזבו של זב ורוקו ושכבת ודעו וימי וגליו ורביעית מן המת ודם נדה. ר' אלעזר אומר שכבת זרע אינה מכשרת. א"ר יוחנן מוחלפת השיטה. פי' חלוף ואומר במשנה ר' מאיר אומר היפך בר טמא. ר' יהודה אומר אע"פ שלא היפך טמא. ובא ריש לקיש ואמר לעולם לא תיפוך הוא דתניא בבביתא ורוקו, ומשנתנו כיחו. פי' כיוון ליהיה עבה שהיא כמו תחובה. ואקשינן עליה והתניא כיחו וכן רוק שנתלש עמו אם הלך בו ד' אמות חייב, אלא מחזורתא כו' יוחנן. ר' ירש לקיש הבהוה רוק כו'. לא יעמוד אדם ברשות היחיד וישתה ברשות הרבים כו'. ואמרינן וישא דקתני (רישא) עומד ברשות הרבים ומטלטל ברשות היחיד כו' רבנן. סיפא דקתני לא יעמוד אדם כו', ר' מאיר. ופריק רב יוסף בתפצין שצריכין לו לגופו. ואפילו רבנן מודו דכי האי גונא לא שרי ליה אלא מניסי ראשו ורובו אמר

(א) משמע מלשון דברייתא היא וכן לקמן בסמוך אמר רבא דהיא דברייתא וי"ע דהא משנה היא בכלל פ"ח.